

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.20.5.2024

Pan Janusz Mielczarek
Starostwo Powiatowe w Łęczycy,
Pl. T. Kościuszki 1,
99-100 Łęczycza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/065 – Zapewnienie dostępu obywateli wykluczonych cyfrowo do środków publicznych.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Łęczycy ¹ , Pl. T. Kościuszki 1, 99-100 Łęczycza.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Janusz Mielczarek, Starosta Łęczycki ² , od 21 listopada 2018 r. (akta kontroli str.: 2-3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja działań związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu cyfrowemu. 2. Działania podejmowane w celu zapewnienia równego dostępu do środków publicznych osobom lub podmiotom wykluczonym cyfrowo.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021 – 2024 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli. ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Łodzi.
Kontroler	Mateusz Fajst-Święcicki, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/133/2024 z 10 grudnia 2024 r. (akta kontroli str.: 1)

¹ Dalej: Starostwo lub Urząd.

² Dalej: Starosta.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W dokumentach strategicznych wyznaczających kierunki rozwoju powiatu łęczyckiego nie uwzględniono problematyki związanej z wykluczeniem cyfrowym. Starosta nie współpracował z innymi organami administracji publicznej w zakresie zapewnienia równego dostępu do środków publicznych oraz nie podjął działań mających na celu identyfikację oraz analizę problemu wykluczenia cyfrowego w społeczeństwie.

W ramach nadzoru nad działalnością Powiatowego Urzędu Pracy w Łęczycy⁵ sprawowanego przez Starostę nie przeprowadzono w tej jednostce żadnej kontroli ani audytu w zakresie naboru i oceny wniosków oraz rozdzielania środków publicznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja działań związanych z przeciwdziałaniem wykluczeniu cyfrowemu.

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą w Starostwie nie zidentyfikowano oraz nie analizowano problemu wykluczenia cyfrowego w społeczeństwie. W Urzędzie monitorowano natomiast problematykę wykluczenia cyfrowego w trakcie realizacji programów rządowych związanych ze zdalnym nauczaniem w szkołach oraz wsparciu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w trakcie pandemii Covid-19.

W Urzędzie nie wyznaczono pracowników odpowiedzialnych za zorganizowanie i monitorowanie działań mających na celu ograniczenie wykluczenia cyfrowego na terenie powiatu łęczyckiego.

Starosta wyjaśnił, że w związku z brakiem skarg na niezapewnienie dostępności cyfrowej oraz brakiem wniosków w powyższym zakresie nie zaistniała potrzeba wyznaczenia ww. pracowników.

(akta kontroli str.: 4-139)

1.2. Bezpośredni nadzór nad działalnością Powiatowego Urzędu Pracy w Łęczycy prowadził Starosta Łęczycki. Starosta wyjaśnił, że narzędziem nadzoru nad działalnością PUP była Powiatowa Rada Rynku Pracy, która na bieżąco analizowała działalność PUP.

Rozpatrywaniem skarg i wniosków na działalność PUP zajmowała się Rada Powiatu Łęczyckiego.

(akta kontroli str.: 4-147)

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: PUP.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Starosta nie podejmował działań mających na celu ustalenie skali i zakresu wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców powiatu łęczyckiego oraz zaprojektowanie rozwiązań służących jego ograniczeniu, co było działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str.: 4-139)

Starosta wyjaśnił, że „do dnia dzisiejszego do Starostwa Powiatowego w Łęczycy nie wpłynęła żadna skarga na brak zapewnienia dostępności cyfrowej, żaden z obywateli nie złożył wniosku o zapewnienie dostępności do strony internetowej. Uważam, iż zarówno strona internetowa, jak i Biuletyn Informacji Publicznej prowadzone są prawidłowo, zapewniając funkcjonalność, kompatybilność, postrzegalność i zrozumiałość.”

(akta kontroli str. 7-8)

OCENA CZĄSTKOWA

Starosta nie podjął działań mających na celu identyfikację oraz analizę problemu wykluczenia cyfrowego w społeczeństwie. W Urzędzie monitorowano natomiast problematykę wykluczenia cyfrowego jedynie w trakcie realizacji programów rządowych w trakcie pandemii Covid-19.

OBSZAR

2. Działania podejmowane przez starostę w celu zapewnienia równego dostępu do środków publicznych osobom lub podmiotom wykluczonym cyfrowo.

Opis stanu
faktycznego

- 2.1. W obowiązującym na terenie Powiatu dokumencie pn. *Kierunki i zadania rozwojowe dla Powiatu Łęczyckiego na lata 2016 - 2026*⁷ nie uwzględniono problematyki związanej z wykluczeniem cyfrowym w tym równego dostępu do środków publicznych osobom lub podmiotom wykluczonym cyfrowo.

Starosta wyjaśnił, że powyższa tematyka zostanie uwzględniona w dokumencie dotyczącym rozwoju powiatu, którego projekt opracowany zostanie po 2026 r.

Starosta wyjaśnił również, że posiadał wiedzę na temat sposobu poradzenia sobie z ewentualnym problemem wykluczenia cyfrowego w PUP: „w PUP w Łęczycy zostało stworzone specjalne stanowisko komputerowe, gdzie pod

⁷ Przyjętym Uchwałą Rady Powiatu Łęczyckiego Nr XIII/93/2016 z dnia 24 lutego 2016 r.

nadzorem wyznaczonego pracownika każda osoba, wnioskodawca mógł zgłosić się do urzędu, aby wypełnić i złożyć poprawnie wnioski. W tym celu Dyrektor Urzędu zakupiła laptopy, z których podczas pandemii, mogły korzystać osoby mające problem z dostępem do komputera i internetu pod nadzorem pracownika."

(akta kontroli str.: 4-147)

- 2.2. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu⁸ jednostką odpowiedzialną za prowadzenie rejestru skarg i wniosków oraz nadzór nad ich rozpatrywaniem był Wydział Organizacyjno-Administracyjny i Spraw Obywatelskich. Zadania w powyższym zakresie przypisane były w całym okresie objętym kontrolą zakresem obowiązków jednego pracownika.

(akta kontroli str.)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpłynęło łącznie 49 skarg.⁹ Żadna ze skarg nie dotyczyła działalności PUP w tym wykluczenia cyfrowego oraz naborów prowadzonych w PUP wyłącznie w formie elektronicznej.

(akta kontroli str.: 4-137)

- 2.3. W Urzędzie corocznie opracowywane były Plany audytu wewnętrznego. Zgodnie z przeprowadzoną każdorazowo analizą ryzyka w ww. dokumentach nie uwzględniono konieczności przeprowadzenia kontroli w PUP oraz problematyki wykluczenia cyfrowego.

Urząd posiadał wiedzę na temat naborów wniosków prowadzonych w PUP w systemie teleinformatycznym.

(akta kontroli str.: 4-137)

NIK dostrzega potrzebę sprawowania przez Starostę nadzoru w PUP również w formie kontroli. Nadzór prowadzony w oparciu o dokumenty przekazywane przez PUP, w tym dokumenty sprawozdawcze, może być niewystarczający do pełnego zweryfikowania prawidłowości przyznawania i wypłacania środków publicznych, w tym np. ustalenia uprawnień wnioskodawcy.

- 2.4. Starosta nie współpracował z innymi organami administracji publicznej w zakresie zapewnienia równego dostępu do środków publicznych.

(akta kontroli str.: 4-137)

Jak wyjaśnił Starosta nie zachodziła potrzeba współpracy z innymi organami administracji publicznej ponieważ nie było sygnałów o braku zapewnienia

⁸ Uchwała Nr 17/2019 Zarządu Powiatu Łęczyckiego z dnia 9 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łęczycy, Uchwała Nr 373/2022 Zarządu Powiatu Łęczyckiego z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Łęczycy

⁹ W 2021 r. – 14, w 2022 r. – 21, w 2023 r. – 9 oraz w 2024 r. – 5 skarg.

równego dostępu do środków publicznych dotyczących wykluczenia cyfrowego.

Starosta wyjaśnił również, że „na terenie Powiatu Łęczyckiego, w kontrolowanym okresie, nie dochodziło do wykluczenia obywateli z powodu braku dostępności cyfrowej, można jednak założyć, że znajdują się osoby nie posiadające odpowiednich umiejętności obsługi sprzętu, jak i systemów komputerowych, nie posiadających dostępu do komputera, obcokrajowcy jak i borykającymi się wydatkami związanymi z zakupem sprzętu komputerowego.”

(akta kontroli str.: 4-147)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W dokumentach strategicznych wyznaczających kierunki rozwoju Powiatu nie uwzględniono problematyki związanej z wykluczeniem cyfrowym, w tym równego dostępu do środków publicznych osobom lub podmiotom wykluczonym cyfrowo. Starosta nie współpracował z innymi organami administracji publicznej w zakresie zapewnienia równego dostępu do środków publicznych. W ramach sprawowanego przez Starostę nadzoru nad działalnością PUP w latach 2021-2024 (do 31 października) nie przeprowadzono w tej jednostce żadnej kontroli ani audytu w zakresie naboru i oceny wniosków oraz rozdzielania środków publicznych.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, lutego 2025 r.

Kontroler

Mateusz Fajst - Święcicki

Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

Dyrektor

z up.

Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka

p.o. Wicedyrektor Delegatury

/podpisano elektronicznie/